

Samhällsbyggnadskontoret
Södertälje kommun
151 89 Södertälje

oversiktsplan@sodertalje.se

Remissvar gällande Framtid Södertälje – Översiktsplan 2050

Söderenergi är ett produktionsbolag för fjärrvärme och el i södra Storstockholm. Bolaget ägs av kommunerna Botkyrka, Huddinge och Södertälje. Produktionen uppgår till ca 2 500 GWh värme per år och ca 500 GWh el per år.

Sammanfattningsvis är Söderenergi positiva till förslaget till Översiktsplan 2050. Vi noterar att översiktsplanen lyfter fram möjligheten att utveckla ett energikluster i anslutning till Igelstaverket. Kommunen beskriver den viktiga roll som Igelstaverket och Söderenergi har i kommunens energiförsörjning och elproduktion. Söderenergi ser mycket positivt på att kommunen lyfter fram behovet av att avsätta mark för Igelstaverkets fortsatta drift och utveckling.

I Södertäljes Klimat- och miljöstrategi framgår att negativa utsläpp från Söderenergis planerade anläggning för bio-CCS är en viktig pusselbit för att kommunen ska uppnå sitt nettonollmål till 2030. Vi föreslår därför att anläggningen bör nämnas specifikt även i Översiktsplan 2050.

Vi väljer att kommentera följande avsnitt mer i detalj:

- Målet *Miljö och klimat i balans*
  - Ökad takt i klimat- och energiomställningen
- Lokala utvecklingsmöjligheter
- Allmänna intressen
  - Tekniska försörjningssystem

Vi hoppas att Södertälje kommun har möjlighet att beakta dessa synpunkter och välkomnar frågor på detta remissyttrande.

Robert Tingvall

VD Söderenergi

Miljö och klimat i balans - Ökad takt i klimat- och energiomställningen

I förslaget till översiktsplan anges följande: *Den ökande mängden växthusgaser orsakar uppvärmning av land och vatten och medför stora negativa konsekvenser på naturen, samhället och näringslivet. ... För att nå målet om minskad klimatpåverkan i Södertälje behöver vi minska utsläppen av växthusgaser, utveckla metoder för att binda koldioxid samt effektivisera energianvändningen.*

Negativa utsläpp, Bio-CCS

Sveriges mål är att inte ha nettoutsläpp av växthusgaser år 2045, därefter ska vi uppnå negativa utsläpp. För att uppnå negativa utsläpp är bio-CCS en betydelsefull teknik enligt bland annat FN:s klimatpanel IPCC och EU.

Söderenergi startade 2020 ett projekt med syfte att bygga och driva en bio-CCS-anläggning för att fånga in koldioxiden i rökgaserna från Igelstaverket, så att den kan lagras geologiskt och på sätt tas bort permanent ut atmosfären. Målet är att 500 000 ton biogen koldioxid (från biobränslen) ska fångas in per år från och med 2030 och därmed motsvara lika stor mängd så kallade *negativa utsläpp*.

Energimyndigheten har gett Söderenergi ekonomiskt stöd genom hela projektet och meddelade så sent som i september i år att man fortsätter att stötta projektet med 75 miljoner kronor.

Förutsättningarna för att kunna producera negativa utsläpp via avskiljning av koldioxid vid Igelsta kraftvärmeverk är bland de bästa i Sverige. Söderenergi ser därför med tillfredsställelse att kommunen i sin samrådshandling gällande långsiktig planering av markanvändningen i kommunen är tydliga med sin avsikt att reservera marken söder om Igelstaverket så att bio-CCS-anläggningen kan bli verklighet.

Söderenergi vill poängtera att negativa utsläpp inte är ett substitut för åtgärder som reducerar utsläpp av fossil koldioxid. Bio-CCS är en del av alla de åtgärder som krävs för att Sverige ska nå sina klimatmål.

I [Miljö- och klimatstrategi - Södertälje kommun](#) framgår att *För att nå målet om ett klimatneutralt Södertälje inom det geografiska området Södertälje kommer det att krävas inte bara utsläppsminskningar utan även utveckling av tekniker som Bio-CCS, som fångar in och lagrar koldioxid.* Vi föreslår att Söderenergis planerade bio-CCS-anläggning bör nämnas specifikt även i Översiktsplanen.

Undvikna utsläpp

Fjärrvärmens i sig bidrar till undvikna utsläpp om man jämför dess energieffektivitet och effektiva rening av rökgaser med alternativ avfallshantering och energiproduktion. När beräkning av total klimatpåverkan tillåts omfatta *undvikna utsläpp* så kan nämnas att Söderenergis verksamhet under 2023 bidrog till att minska de globala utsläppen av klimatgaser med 278 800 ton koldioxidekvivalenter.

Lokala utvecklingsmöjligheter

Under rubriken *Den stadsnära landsbygden* på sidan 82 anges följande: *I den stadsnära landsbygden finns en viss utvecklingspotential för nya bostäder, men framför allt utvecklingspotential för nya verksamheter, industrier och tekniska anläggningar. ... Söderenergi ska ges möjlighet att utveckla sin verksamhet söderut. Vid den södra kommungränsen kan ett område utvecklas för verksamheter kopplade till energiproduktion.*

Under rubriken *Gärtuna* anges också följande: *Söderenergis kraftvärmeanläggning Igelstaverket producerar el, fjärrvärme och fjärrkyla. Södertälje kommuns lokala energisystem är tätt sammankopplat med närliggande kommuners system för att tillsammans skapa resurseffektiv produktion, distribution och användning av energi i regionen. Anläggningen ska utökas söderut. I anslutning till anläggningen finns potential att utveckla ett energikluster för att säkerställa en hållbar regional energiförsörjning.*

Söderenergi ser med tillfredsställelse att kommunen i dessa två avsnitt lyfter fram behovet av att avsätta mark för Igelstaverkets fortsatta drift och utveckling.

Allmänna intressen

Tekniska försörjningssystem - Energiförsörjning

Även i detta avsnitt skriver kommunen på ett förtjänstfullt sätt om den viktiga roll som Igelstaverket och Söderenergi har i kommunens energiförsörjning och elproduktion.

Energianvändningen i Södertälje kommun utgörs av el, fjärrvärme och fjärrkyla, samt en del gas och flytande drivmedel från såväl fossilt som förnybart ursprung. Energianvändningen per invånare har ökat sedan 2009.

Genom att ha mer lokal elproduktion minskar behovet av elimport från Nordeuropa som har en högre klimatbelastning. I Söderenergis kraftvärmeanläggning produceras såväl el som fjärrvärme inom kommungränsen och bidrar därmed bland annat till att reducera elbehovet för uppvärmning genom att leverera fjärrvärme, samtidigt som lokal, planerbar eleffekt tillförs.

El produceras i Söderenergis kraftvärmeverk som är en del av Igelstaverket i Södertälje. Vid elproduktionen används bio- och returbränslen. Den överskottsvärme som bildas distribueras ut i fjärrvärmenätet. Elen levereras till kunderna via elnätet, där Telge Nät är lokalnätägare i kommunen.

El- och eleffektbehovet väntas öka mycket i Sverige och i Södertälje under de kommande år. För att säkerställa att det lokala elsystemet är robust och minska risken för lokal effekt- och kapacitetsbrist behövs mer lokal produktion av eleffekt och eldistributionskapacitet. Lagring av energi kan också bidra till att avlasta elsystemet och öka användningen av lokal elproduktion. I Södertälje finns särskilt goda förutsättningar för mer produktion i Igelsta

kraftvärmeverk. ... Kring Igelstaverket finns även potential att utveckla ett energikluster för att säkerställa energiförsörjningen till kommunen. Området bör utredas vidare och även ytbehoven.

Söderenergi ser en tydlig ökning av elbehovet i samband med klimatomställningen vilket innebär utmaningar då det redan idag är kapacitetsbrist i flera delar av elnätet på nationell nivå, men även i Stockholmsregionen. Väderberoende elproduktion, ökat elbehov samt bristande kapacitet i elnäten ställer ökade krav på att det finns produktion som är stabil. Igelsta kraftvärmeverk bidrar med en stabil och trygg elproduktion, det vill säga planerbar och med hög tillgänglighet, och dessutom lokalproducerad. Elproduktion nära elanvändarna bidrar till att minska belastningen på elnätet vilket också är viktigt i krissituationer.

Övrigt

I Södertäljes Klimat- och miljöstrategi framgår att negativa utsläpp från Söderenergis planerade anläggning för bio-CCS är en viktig pusselbit för att kommunen ska uppnå sitt nettonollmål till 2030. Vi föreslår därför att anläggningen bör nämnas specifikt även i Översiktsplan 2050.